

щения къмъ руския народъ, а особено къмъ търговцитѣ, да жер-
твувать за образованието на славянитѣ. При това Ив. С. Акса-
ковъ прочелъ на празденството едно писмо до него отъ изве-
стния вече намъ професоръ на Казанския университетъ, В. И.
Григороричъ, което е помѣстено изцѣло въ Отчета на Н. Попова.
Въ него се подчертава мисълта, че Кирилъ и Методий, тъкмо
верѣдъ възникващитѣ разпри между Византия и Римъ, дохождатъ
до мисъл та за свобода и взаимностъ между славянитѣ въ сфера-
та на християнството. „Ета мисль сознавалась, се казва въ пис-
мото на Григоровича,—съ усиленіемъ споровъ, сопровождаемыхъ
замыслими на подавленіе этой свободы и взаимности. Воспомина-
ніе о такомъ началѣ славянскаго богослуженія будетъ всегда де-
рого намъ славянамъ“. (стр. 14—15 отъ „Отчета“). Празднуването
въ Русия на 1000-годишната отъ основаването на старо-българ-
ската писменностъ е било откликъ на готвено подобно праздне-
ство въ България и другитѣ славянски страни. (Вж. „Праздникъ
за тысячилѣтіе на българската книжнина“ въ цариградск. „Бѣлг.
книжнин“, г. 1862, бр. 30).

Въ края на сжщата 1862 г. Ив. С. Аксаковъ, поради много-
сложнитѣ си занятия, молилъ да го освободятъ отъ секретарска-
та длѣжностъ и да остане само касиеръ на Комитета. За секре-
таръ едногласно е билъ избранъ поменатиятъ вече Ошмянцевъ.

Презъ 1863 г. Ком. насочвалъ своята дейностъ най-вече вър-
ху грижи около образованието на млади южни славяни въ моск.
учебни заведения. Заслужва да се отбележи фактътъ, че отъ тая
година нататѣкъ започватъ да постѣпватъ въ касата на Комитета
300 руб. годишно отъ Императрицата „для благой цѣли воспи-
танія молодыхъ болгаръ въ Россіи“.

Ние спираме тукъ нашето изложение на интереснитѣ и по-
учителни факти изъ дейността на Славянския Комитетъ въ Мос-
ква за десетилѣтіето отъ 1853—63 г., като по необходимостъ
пропускаме да помѣстимъ и „списѣка на възпитаницитѣ, полу-
чили (презъ това 10-лѣтіе) пълна или допълнителна издѣржка
или едновременно пособие отъ Славянск. благств. комитетъ въ
Москва“, списѣкъ, помѣстенъ въ края на Поповия „Отчетъ“. Чита-
тельтъ ще намѣри този списѣкъ въ книжката „Какво е направи-
ла Русия за славянството въ миналото“ отъ И. Л. Маяковски
(Слав. Библиотека, изд. на Слав. дружество въ България, № 3—4,
г. VI (1926) стр. 73). Той е обнародванъ, съ необходимитѣ сведе-
ния за Моск. Слав. комитетъ, и отъ г. Б. Ангеловъ, бивши ди-
ректоръ на Нар. Библ. въ София, въ „Годишнина“ на Библиоте-